

Complexnummer: 519890

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Pelikaanstraat

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

519891, 519892, 519893

Woonplaats

Leeuwarden

Gemeente

Leeuwarden

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Pelikaanstraat 17, 8916 AD te Leeuwarden

Complexomschrijving

COMPLEX VAN DRIE DUBBELE VILLA'S, Pelikaanstraat 17 en 23, 25 en 27, 29 en 31, aaneensluitend (nrs. 19 en 21 bestaan niet) in 1930 in Interbellum Architectuur ontworpen door D. Kalma en G. Witteveen in de Pelikaanstraat, die in die periode volgebouwd is met vooral herenhuisen in rijen en koppels en enkele losstaande villa's. In de deftige straat vormen deze rijzige en van hoge rieten kappen voorziene dubbele villa's het hoogtepunt.

Omschrijving

EXTERIEUR: De drie dubbele villa's zijn op nagenoeg rechthoekige plattegronden gebouwd met inspringingen op de hoeken en erkeruitbouwen in het midden van de voorzijde; uitbouwen van één laag voor bijkeukens en kolenhokken aan de achterzijde. Twee bouwlagen hoog met hoge rietgedekte kappen. Bij het middelste koppel, de nrs. 25 en 27, is de erkerpartij over meer dan twee lagen uitgebouwd tot een enigszins gebogen geveltrop met een afgewolfde kap. De andere woningparen hebben geen uitgebouwde geveltropen. Alle gevels gemetseld van gemêleerd orangerode baksteen in drielingformaat, verwerkt in een klezor-achtig verband met verdiepte lintvoegen.

INTERIEUR: De oorspronkelijke indeling van de meeste woningen is gemoderniseerd; nummer 17 is qua indeling het oorspronkelijkst. In de meeste gevallen is de suitepui tussen de woonvertrekken verwijderd; bij nummer 29 hersteld. Tevens is in de meeste gevallen de keuken vergroot met de gehele of gedeeltelijke ruimte van de bijkeuken. Bij een aantal woningen is de tuinpui vervangen en soms vergroot. De deuren in afgeronde omlijsting geplaatste paneeldeuren zijn in de meeste woningen oorspronkelijk. Bij de meeste

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

woningen is de vestibule met glasdeur met roeden, betegelde lambisering en hal met trappenhuis met de voor Kalma en Witteveen kenmerkende houten balustraden met uitgespaard golfmotief oorspronkelijk. De indeling van de verdiepingen is in de meeste woningen oorspronkelijk met balkenplafonds, paneeldeuren, kastenwanden en onder de kap kamers, afgetimmerd met wanden van houten schroten.

WAARDERING

De drie dubbele villa's zijn van algemeen architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als kenmerkende voorbeelden van villa's van het architectenkoppel Kalma en Witteveen;
- vanwege de uitwendig nagenoeg gave, representatieve en volumineuze levendigheid en de inwendige, hier en daar gemoderniseerde heldere geleding en eenvoudige inrichting in Interbellum Architectuur;
- vanwege de volumewerking van de drie rijzige, van hoge rieten kappen voorziene en symmetrisch geordende dubbele villa's die vooral door hun levendige ruimtelijke geleding in de deftige straat het hoogtepunt vormen.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519891

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 november 2001
Kadaster deel/nr	82673/98

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leeuwarden		Leeuwarden		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Pelikaanstraat	17			8916 AD	Leeuwarden		
Pelikaanstraat	23			8916 AD	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*		Appartement aanduiding		Grondperceel
Leeuwarden		D					2896
Leeuwarden		D					2895

Omschrijving**

DUBBELE VILLA, Pelikaanstraat 17 en 23 (aaneensluitend; de nrs. 19 en 21 bestaan niet), met de nummers 25 en 27 en 29 en 31 deel uitmakend van het complex van drie dubbele villa's. In 1930 in Interbellum Architectuur ontworpen door D. Kalma en G. Witteveen in de Pelikaanstraat die in die periode volgebouwd is met vooral herenhuizen in rijen en koppels en enkele losstaande villa's. Van het drietal dubbele villa's is dit het koppel in de meest oorspronkelijke staat; nummer 17 is nagenoeg oorspronkelijk; nummer 23 heeft een aantal oorspronkelijk aspecten. In de deftige straat vormen deze rijzige en van hoge rieten kappen voorziene dubbele villa's het hoogtepunt.

Omschrijving

EXTERIEUR: De dubbele villa is op nagenoeg rechthoekige plattegronden gebouwd met inspringingen op de hoeken en erkeruitbouwen in het midden van de voorzijde; uitbouwen van één laag voor bijkeukens en kolenhokken aan de achterzijde. Twee bouwlagen hoog met hoge rietgedekte kap. Het woningpaar heeft geen uitgebouwde geveltop. Alle gevels gemetseld van gemêleerd orangerode baksteen in drielingformaat, verwerkt in een klezoor-achtig verband met verdiepte lintvoegen. De woningen nrs. 17 en 23 hebben in het midden een met de naastligger gekoppelde erker met aan de voorzijde een groot venster met smalle zijlichten. Elke woning heeft op de hoek een stevig, gemetseld penant met om de vier lagen een uitgemetselde laag en aan de zijkant een staand venster met bovenlicht. Op de verdieping een balkon met gesloten, gemetselde borstwering voor openslaande deuren met zijlichten. Op de hoek van de terugspringende partij zowel op begane grond als op verdieping hoekkozijnen met aan voor- en zijkant staande vensters. Achter de sprong de in de voor- of zijgevel geplaatste ingangspartij onder een betonnen luifel. De originele deuren zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorzien van lijstwerk en deurlichten in geometrische vormen. Bij voorgeveldeuren is de vrije zijde bij de ingangspartij afgegrensd door een met de zijmuur uitgelijnd borstweringmuurtje. Vanaf de ingangspartij schiet het rieten zijschild naar beneden door, waarbij dat schild nog wordt onderbroken door drieledig venster ter verlichting van het trappenhuis. Verder op de begane grond in de zijgevel drieledig keukenvenster. De achtergevel is op de begane grond in het midden iets uitgebouwd tot een met de naastligger gekoppelde erkerpartij met openslaande deuren en zijlichten en op de hoek met een uitgebouwde bijkeuken met kolenhok. Daarboven een doorlopend plat dak met houten hek; boven de erker openslaande deuren met zijlichten, boven de bijkeuken een glaspaneeldeur met zijlicht. Zowel uit het voor- als het achterschild van de rietkap is een in het midden gekoppelde dakkapel met twee tweelichtvensters uitgebouwd. Naast de dakkapel is op het achterschild een hoge schoorsteen uitgemetseld.

De voortuin is van de openbare weg afgegrensd door gemetselde muurtjes met penanten, waartussen niet alle zwaaihekken meer aanwezig zijn.

INTERIEUR: De oorspronkelijke indeling van de meeste woningen is gemoderniseerd. Nummer 17 is qua indeling het oorspronkelijkst. De vestibule heeft een granito vloer, wit met zwarte rand, beige tegellambrizing met zwarte biezen en een dubbele glaspaneeldeur voorzien van verticale strips van kleurig glas-in-lood. Over de vestibule loopt de trap in kwarten met voor de architecten kenmerkende leuning en borstweringpanelen met uitgespaard golfmotiefje. In de hal bestaat de eenvoudige lambrizing uit vlakke panelen die aan de zijanten afgezet zijn door fijne golflijstjes. Overigens eenvoudige paneeldeuren zijn alle nog met de kozijnen met een bol profiel aanwezig, op de verdieping enkele nog met originele krukken. De kamers en suite bezitten de pui met schuifdeuren met roeden en kasten; aan beide een open kast en een met een behangdeur. In de voorsalon een vernieuwde schouw; uit de hoekvensters is het eenvoudige glas-in-lood weggenomen. Plafonds in hal en salons betimmerd met boardplaten die een kaderpatroon vormen. Onder de zijvensters van de achterpui met openslaande deuren dwarsstaande getimmerde kinderbankjes met speelgoedberging onder de zittingen. De vierledige lichtschepping van de trappenhuis is voorzien van decoratief glas-in-lood in blank, rood, lila en paars. Het plafond van het overloop betimmerd; de kamers bezitten de originele balken plafonds. De slaapkamers bezitten wandkasten die deels zorgvuldig zijn omgedraaid. Op de tweede verdieping zijn kamers afgetimmerd die deels zijn vernieuwd.

In nummer 23 is de suitepui met kasten tussen de woonvertrekken nog aanwezig. Net als de oorspronkelijke schouw is deze pui licht veranderd. De keuken is met een doorbraak aan het achtervertrek verbonden. De vertrekken worden nog grotendeels met de oorspronkelijk radiatoren verwarmd; in de keuken met een bordenverwarmingkastje van metaal. De in afgeronde omlijsting geplaatste paneeldeuren zijn oorspronkelijk. De vestibule met glasdeur met roeden, betegelde lambrizing en hal met trappenhuis met de voor Kalma en Witteveen kenmerkende houten balustraden met uitgespaard golfmotief zijn oorspronkelijk. De indeling van de verdiepingen is oorspronkelijk met balkenplafonds, paneeldeuren, kastenwanden. Het vertrek aan de zuidwestkant oorspronkelijk als kantoortje ingericht met een brede bureaunis inbouwkast en boekennis aan de kapzijde. Onder de kap kamers op de tweede verdieping, afgetimmerd met wanden van houten schroten. De meidenkamer met een in een uitklapbaar kastje opgenomen wasbak.

WAARDERING

De dubbele villa is van algemeen architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als kenmerkende voorbeelden van villa's van het architectenkoppel Kalma en Witteveen;

- vanwege de uitwendig nagenoeg gave, representatieve en volumineuze levendigheid en de inwendige, bij nummer 23 enigszins gemoderniseerde heldere geleiding en eenvoudige inrichting in Interbellum Architectuur;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de volumewerking van de drie rijzige, van hoge rieten kappen voorziene en symmetrisch geordende dubbele villa's die vooral door hun levendige ruimtelijke geleding in de deftige straat het hoogtepunt vormen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

Monumentnummer*: 519892

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 november 2001
Kadaster deel/nr	82673/84

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Leeuwarden	Leeuwarden	Fryslân					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Pelikaanstraat	25			8916 AD	Leeuwarden		
Pelikaanstraat	27			8916 AD	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Leeuwarden	D				2898		
Leeuwarden	D				2897		

Omschrijving**

DUBBELE VILLA Pelikaanstraat 25-27 deel uitmakend van het COMPLEX Pelikaanstraat 17 en 23, 25 en 27, 29 en 31, in 1930 in Interbellum Architectuur ontworpen door D. Kalma en G. Witteveen in de Pelikaanstraat die in die periode volgebouwd is met vooral herenhuizen in rijen en koppels en enkele losstaande villa's. Bij het middelste koppel, de nrs. 25 en 27, is de erkerpartij over meer dan twee lagen uitgebouwd tot een enigszins gebogen geveltop met een afgewolfde kap. De andere woningparen hebben geen uitgebouwd geveltoppen. In de deftige straat vormt het complex van deze rijzige en van hoge rieten kappen voorziene dubbele villa's het hoogtepunt.

Omschrijving

EXTERIEUR: De dubbele villa is op nagenoeg rechthoekige plattegrond gebouwd met inspruingen op de hoeken en erkeruitbouwen in het midden van de voorzijde; uitbouwen van één laag voor bijkeukens en kolenhokken aan de achterzijde. Twee bouwlagen hoog met hoge rietgedekte kappen. Alle gevels gemetseld van gemêleerd orangerode baksteen in drielingformaat, verwerkt in een klezorachtig verband met verdiepte lintvoegen. Bij de woningen nrs. 25 en 27 zijn de gekoppelde erkers voor de verdieping en zolder tot gevelpartij uitgebouwd. De erker is voorzien van een gemetseld hoekpenant met uitgemetselde lagen, een breed venster aan de voor- en een smal, staand venster aan de zijkant. De zij- of hoekkamer is achter een terras met muurtje aan de voorzijde voorzien van openslaande deuren. Bij nr. 25 zijn terras en muurtje verdwenen; van de openslaande deuren is alleen het kozijn origineel (de deuren zijn vervangen door vensters). De verdieping van de middenpartij is voorzien van drie gekoppelde, staande vensters die in het midden met die van de naastligger zijn verbonden met een stevig ornament van verticaal lijstwerk. Onder de afvolving is de zolder geopend

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met een dubbel venster, die met het vensterpaar van de naastligger verbonden is door middel van een expressieve console onder de afvolving. Op verdieping van de terugspringende hoekpartij zitten hoekkozijnen met aan voor- en zijkant staande vensters. In het midden van de zijgevel is de ingangspartij onder een betonnen luifel geplaatst. De originele deuren zijn voorzien van lijstwerk en deurlichten in geometrische vormen. Boven de ingangspartij een tweedelig venster ter verlichting van het trappenhuis. In de zijgevel aan de voorkant een zijvenster van de zijkamer en aan de achterzijde een drieledig keukenvenster. De achtergevel is op de begane grond in het midden iets uitgebouwd tot een met de naastligger gekoppelde erkerpartij met op de hoek een uitgebouwde bijkeuken (bij nr. 25 niet meer aanwezig). Daarboven een doorlopend plat dak met houten hek; boven de erker openslaande deuren met zijlichten, boven de bijkeuken een glaspaneeldeur met zijlicht. Op het achterschild van de rietkap is een in het midden gekoppelde dakkapel met twee tweelichtsvensters uitgebouwd. Naast de dakkapel is op het achterschild een hoge schoorsteen uitgemetseld. De voortuinen zijn van de openbare weg afgegrensd door gemetselde muurtjes met penanten, waartussen niet alle zwaaihekken meer aanwezig zijn.

INTERIEUR: De oorspronkelijke indeling van de woningen is deels gemoderniseerd. De suitepui tussen de woonvertrekken is verwijderd. Tevens is de keuken vergroot met de gehele of gedeeltelijke ruimte van de bijkeuken. De tuinpui van nr. 25 is vervangen en vergroot. De in een afgeronde omlijsting geplaatste paneeldeuren zijn oorspronkelijk. De vestibule met glasdeur met roeden, betegelde lambriserings (nr. 27) en hal met trappenhuis met de voor Kalma en Witteveen kenmerkende houten balustraden met uitgespaard golfmotief zijn oorspronkelijk. De indeling van de verdiepingen is goeddeels oorspronkelijk met balkenplafonds, paneeldeuren, kastenwanden en onder de kap kamers, afgetimmerd met wanden van houten schroten.

WAARDERING

De dubbele villa is van algemeen architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als kenmerkend voorbeeld van een dubbele villa van het architectenkoppel Kalma en Witteveen;

- vanwege de uitwendig nagenoeg gave, representatieve en volumineuze levendigheid in Interbellum Architectuur en de inwendige, hier en daar gemoderniseerde heldere geleding en eenvoudige inrichting;

- vanwege de volumewerking van dit element van het complex van de drie rijzige, van hoge rieten kappen voorziene en symmetrisch geordende dubbele villa's die vooral door hun levendige ruimtelijke geleding in de deftige straat het hoogtepunt vormen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 519893

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	06 november 2001
Kadaster deel/nr	82673/90

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Leeuwarden		Leeuwarden		Fryslân			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Pelikaanstraat	29			8916 AD	Leeuwarden		
Pelikaanstraat	31			8916 AD	Leeuwarden		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Leeuwarden		D				3056	
Leeuwarden		D				3055	

Omschrijving**

DUBBELE VILLA, Pelikaanstraat 29 en 31, deel uitmakend van het COMPLEX Pelikaanstraat 17-23, 25-27, 29-31, in 1930 in Interbellum Architectuur ontworpen door D. Kalma en G. Witteveen in de Pelikaanstraat die in die periode volgebouwd is met vooral herenhuizen in rijen en koppels en enkele losstaande villa's.

Bij het middelste koppel, de nrs. 25 en 27, is de erkerpartij over meer dan twee lagen uitgebouwd tot een enigszins gebogen geveltop met een afgewolfde kap. De andere woningparen hebben geen uitgebouwde geveltoppen. In de deftige straat vormt het complex van deze rijzige en van hoge rieten kappen voorziene dubbele villa's het hoogtepunt.

Omschrijving

EXTERIEUR: De dubbele villa is op nagenoeg rechthoekige plattegrond gebouwd met inspringingen op de hoeken en erkeruitbouwen in het midden van de voorzijde; uitbouwen van één laag voor bijkeukens en kolenhokken aan de achterzijde. Twee bouwlagen hoog met hoge rietgedekte kappen. Alle gevels gemetseld van gemêleerd orangerode baksteen in drielingformaat, verwerkt in een klezor-achtig verband met verdiepte lintvoegen. De woningen nrs. 29 en 31, hebben in het midden een met de naastligger gekoppelde erker met aan de voorzijde een groot venster met smalle zijlichten, op de hoek een stevig, gemetseld penant met om de vier lagen een uitgemetselde laag en aan de zijkant een staand venster met bovenlicht. Op de verdieping een balkon met gesloten, gemetselde borstwering voor openslaande deuren met zijlichten. Op de hoek van de terugspringende partij zowel op begane grond als op verdieping hoekkozijnen met aan voor- en zijkant staande vensters. Achter de sprong de in de voor- of zijgevel geplaatste ingangspartij onder een betonnen luifel. De originele deuren zijn voorzien van lijstwerk en deurlichten in geometrische vormen. Bij voorgeveldeuren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

is de vrije zijde bij de ingangspartij afgegrensd door een met de zijmuur uitgelijnd borstweringmuurtje. Vanaf de ingangspartij schiet het rieten zijschild naar beneden door, waarbij dat schild nog wordt onderbroken door drieledig venster ter verlichting van het trappenhuis. Verder op de begane grond in de zijgevel drieledig keukenvenster. De achtergevel is op de begane grond in het midden iets uitgebouwd tot een met de naastligger gekoppelde erkerpartij met openslaande deuren en zijlichten - bij beide woningen gemoderniseerd en verbreed - en op de hoek met een uitgebouwde bijkeuken met kolenhok. Daarboven een doorlopend plat dak met houten hek; boven de erker openslaande deuren met zijlichten, boven de bijkeuken een glaspaneeldeur met zijlicht. Zowel uit het voor- als het achterschild van de rietkap is een in het midden gekoppelde dakkapel met twee tweelichtsvensters uitgebouwd. Naast de dakkapel is op het achterschild een hoge schoorsteen uitgemetseld.

De voortuinen zijn van de openbare weg afgegrensd door gemetselde muurtjes met penanten, waartussen niet alle zwaaihekken meer aanwezig zijn.

INTERIEUR: De oorspronkelijke indeling van de woningen is gemoderniseerd. De suitepuien tussen de woonvertrekken zijn verwijderd; bij nr. 29 in verwante vorm gereconstrueerd. Bij nr. 31 is de keuken vergroot met de gehele ruimte van de bijkeuken. Bij beide woningen is de tuinpui vervangen. De in afgeronde omlijsting geplaatste paneeldeuren zijn in de meeste woningen oorspronkelijk. De vestibule met glasdeur met roeden, betegelde lambisering en hal met trappenhuis met de voor Kalma en Witteveen kenmerkende houten balustraden met uitgespaard golfmotief zijn oorspronkelijk. De indeling van de verdiepingen is oorspronkelijk met balkenplafonds, paneeldeuren, kastenwanden en onder de kap kamers, afgetimmerd met wanden van houten schroten.

WAARDERING

De dubbele villa is van algemeen architectuurhistorisch, architectonisch en stedenbouwkundig belang

- als kenmerkend voorbeeld van een dubbele villa van het architectenkoppel Kalma en Witteveen;
- vanwege de uitwendig nagenoeg gave, representatieve en volumineuze levendigheid in Interbellum Architectuur en de inwendige deels oorspronkelijke geleding en eenvoudige inrichting;
- vanwege de volumewerking van dit element van het complex van de drie rijzige, van hoge rieten kappen voorziene en symmetrisch geordende dubbele villa's die vooral door hun levendige ruimtelijke geleding in de deftige straat het hoogtepunt vormen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument